

แนวปฏิบัติการจัดการ เรื่องร้องเรียนการทุจริต

โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม

คำนำ

แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการดำเนิน
ข้อร้องเรียนการทุจริตของกลุ่มบริหารบุคคล โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม

โดยแนวทางการปฏิบัติงานดังกล่าวได้กำหนดวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน ขั้นตอน กระบวนการ
ระยะเวลาในการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตของโรงเรียนอุดรธานีพิทยาคมที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
ข้อร้องเรียนของผู้รับบริการ ได้ข้อยุติ และให้มีความรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรมสิทธิภาพ และมีประ
เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการให้มีความพึงพอใจมากที่สุด

กลุ่มบริหารบุคคล
โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หลักการและเหตุผล	1
สถานที่ตั้ง	1
ผู้รับผิดชอบจัดการเรื่องร้องเรียน	1
วัตถุประสงค์	2
คำจำกัดความ	2
การรับและตรวจสอบข้อร้องเรียนจากช่องทางต่าง ๆ	4
การบันทึกข้อร้องเรียน	4
การรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียน	4
หลักเกณฑ์วิธีการตอบสนองข้อร้องเรียน และการแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ	5
การติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน	5
การรายงานผลการดำเนินการข้อร้องเรียนให้ผู้บริหารทราบ	5
มาตรฐานงาน	6
ภาคผนวก	
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒	
กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑.	

แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต
กลุ่มบริหารทั่วไปโรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้กำหนดแนวทางราชการมุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่องานบริบทที่มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในการให้บริการ ไม่มีขั้นตอนปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจสถานการณ์ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ

เพื่อให้การบริหารระบบราชการเป็นไปด้วยความถูกต้อง บริสุทธิ์ ยุติธรรม ควบคู่กับการพัฒนาบำบัดทุกข์ บำรุงสุขตลอดจนดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผูมีส่วนเกี่ยวข้องได้ อย่างรวดเร็วประสพผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการในการบริหารจัดการเรื่องร้องเรียน ตลอดจนรับแจ้งเบาะแสการทุจริต หรือการไม่ได้รับความยุติธรรมจากการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่จึงได้จัดทำแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตฉบับนี้ขึ้นแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับกระบวนการเพื่อขั้นตอนการจัดการเรื่องร้องเรียนของโรงเรียนอุดรธานีพิทยาคมขึ้น

๒. ที่ตั้งของกลุ่มบริหารบุคคลโรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม

ตั้งอยู่ ณ โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม 121 หมู่ 1 ต.กุดสระ อ.เมือง จ.อุดรธานี 41000

๓. ผู้รับผิดชอบจัดการเรื่องร้องเรียน

กลุ่มบริหารงานบุคคลโดยมีงานวินัยและรักษาวินัย เป็นผู้รับขอในการดำเนินการเรื่องร้องเรียนอุดรธานีพิทยาคม ดังโครงสร้างขอบข่ายภารกิจงาน ของกลุ่มบริหารบุคคลโรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม ในแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตของกลุ่มบริหารงานบุคคลดังนี้

กลุ่มบริหารงานบุคคล

(๑) งานธุรการ

- งานรับหนังสือราชการ
- งานส่งหนังสือราชการ
- งานจัดทำหนังสือราชการ
- งานจัดการประชุมภายในกลุ่มบริหารงานบุคคล
- งานจัดการความรู้ภายในกลุ่มบริหารงานบุคคล

(๒) งานวางแผนอัตรากำลังกำหนดตำแหน่ง และวิทยฐานะ -

งานวิเคราะห์ และวางแผนอัตรากำลัง

(3) งานสรรหา

- งานสรรหา
- งานย้าย โอนข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา
- งานออกจากราชการ

(4) งานบำเพ็ญความชอบและทะเบียนประวัติ

- งานบำเพ็ญความชอบ
- งานทะเบียนประวัติ
- งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๕) งานพัฒนาบุคคล

- งานฝึกอบรมและลาศึกษาต่อ
- งานส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- งานพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ

(6) งานวินัยและรักษาวินัย

- งานวินัย
- งานอุทธรณ์และร้องทุกข์

4. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การดำเนินงานจัดการข้อร้องเรียน ของโรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม มีขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน

2. เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการข้อร้องทุกข์ ที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ

๕. คำจำกัดความ

“ผู้รับบริการ” หมายถึง ผู้ที่มารับบริการจากส่วนราชการและประชาชนทั่วไป

“ผู้มีส่วนได้เสีย” หมายถึง ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการดำเนินการของส่วนราชการ เช่น ข้าราชการในสังกัดเด็กนักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป

“การจัดการข้อร้องเรียน” มีความหมายครอบคลุมถึงการจัดการในเรื่องข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์/ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็น/คำขมေး/การสอบถามหรือการร้องขอข้อมูล

“ผู้ร้องเรียน” หมายถึง ประชาชนทั่วไป/ผู้มีส่วนได้เสียที่มาติดต่อราชการผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ครอบคลุมการร้องเรียน/ร้องทุกข์/การให้ข้อเสนอแนะ/การให้ข้อคิดเห็น/การขมေး/การร้องขอ

“ช่องทางการรับข้อร้องเรียน” หมายถึง ช่องทางต่าง ๆ ที่ใช้ในการรับเรื่องร้องเรียน เช่น ติดต่อตนเอง/ติดต่อทางโทรศัพท์/โทรสาร/E-mail/ไปรษณีย์/เว็บไซต์

๖.การรับและตรวจสอบข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ จากช่องทางต่างๆ

ดำเนินการรับและติดตามตรวจสอบข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ ที่เข้ามายังหน่วยงานจากช่องต่าง ๆ โดยมีข้อปฏิบัติตามที่กำหนด ดังนี้

ช่องทาง	ความถี่ในการ ตรวจสอบช่องทาง	ระยะเวลาดำเนินการรับ ร้องเรียน/ร้องทุกข์ ประสานหาทางแก้ไขปัญหา	หมายเหตุ
ร้องเรียนด้วยตนเอง ณ โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม	ทุกครั้งที่มี ร้องเรียน	ภายใน 1 วันทำการ	
ร้องเรียนผ่านE-mail www.udp.thai.ac	ทุกวัน	ภายใน 1 วันทำการ	
ร้องเรียนผ่านทางFacebook	ทุกวัน	ภายใน 1 วันท การ	
ร้องเรียนเป็นหนังสือ ส่งผ่านมาทางไปรษณีย์	ทุกวัน	ภายใน 1 วันท การ	
ร้องเรียนทางโทรศัพท์	ทุกวัน	ภายใน 1 วันท การ	
ร้องเรียนทางโทรสาร	ทุกวัน	ภายใน 1 วันท การ	
เว็บไซต์	ทุกครั้งที่มี ร้องเรียน	ภายใน 1 วันทำการ	

--	--	--	--

๗.การบันทึกข้อร้องเรียน

๑. กรอกแบบฟอร์มบันทึกข้อร้องเรียน โดยมีรายละเอียด-นามสกุลชื่อที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ
ของผู้ร้องเรียน เรื่องร้องเรียน และสถานที่เกิดเหตุ

๒. ทุกช่องทางที่มีการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ต้องบันทึกข้อร้องเรียนลงสมุดบันทึกข้อร้องเรียน

การรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียน

๑. เจ้าหน้าที่ต้องอ่านหนังสือร้องเรียนและตรวจสอบข้อมูลรวมทั้งเอกสารประกอบการร้องเรียนโดยละเอียด

๒. สรุปประเด็นการร้องเรียนโดยย่อเพื่อเสนอผู้บังคับบริหาร หากเรื่องร้องเรียนมีประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายให้ระบุตัวบทกฎหมายเสนอผู้บังคับบริหาร เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

๓. หนังสือที่ส่งถึงหน่วยงาน หากมีความเห็นหรือข้อสังเกตเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเอาใจใส่ของหน่วยงานก็ควรใส่ความเห็นหรือข้อสังเกตนั้น ๆ ด้วย

๔. เรื่องร้องเรียนกล่าวโทษ ควรแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้ร้องเรียนและพยานที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะรัฐมนตรี๒๕๕๑ และประทับตรา “ลับ” ในเอกสารทุกแผ่น

๕. เรื่องร้องเรียนกล่าวโทษ แจ้งเบาะแสการกระทำความผิด หรือผู้มีส่วนได้เสียซึ่งน่าจะเป็นอันตรายต่อผู้ร้อง ควรปกปิดชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องก่อนถ่ายสำเนาคำร้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การกล่าวหาในเรื่องที่เป็นภัยร้ายแรงและน่าจะเป็นอันตรายต่อผู้ร้องเป็นอย่างมากสำเนาคำร้องให้ก็ไม่ควรส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ควรใช้วิธีคัดย่อคำร้องแล้วพิมพ์ขึ้นใหม่ส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง “ลับ” ในเอกสารทุกแผ่น

๖. เมื่ออ่านคำร้องแล้วต้องประเมินด้วยว่าเรื่องน่าเชื่อถือเพียงใด หากผู้ร้องแจ้งหมายมาด้วยควรสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ร้องโดยขอให้ยืนยันว่า ผู้ร้องได้ร้องเรียนจริง เพราะบางครั้งแอบอ้างชื่อผู้อื่นเป็นผู้ร้อง วิธีการสอบถามไม่ควรบอกเรื่องหรือประเด็นการร้องเรียนก่อนควรถาม เรื่องร้องเรียนมาจริงหรือไม่ ในลักษณะใดหากผู้ร้องปฏิเสธก็จะชี้แจงว่า โทรศัพท์มาเพื่อตรวจสอบข้อมูล เบื้องต้น แล้วรีบจบการสนทนา

หลักเกณฑ์วิธีการตอบสนองข้อร้องเรียน และการแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ

๑. กรณีเป็นการขอข้อมูลข่าวสาร ประสานหน่วยงานผู้ครอบครองเอกสาร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ร้องขอได้ทันที

๒. ข้อร้องเรียน ที่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการของหน่วยงาน เช่น การใช้คำ ไม่สุภาพ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กริยา มารยาทไม่สุภาพ ไม่เหมาะสม การอำนวยความสะดวก เป็นต้น จัดทำบันทึกข้อความเสนอไปยังผู้บริหารเพื่อสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเบื้องต้นอาจโทรศัพท์ แจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ข้อร้องเรียนที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม ให้ดำเนินการประสานหน่วยงานนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและถูกต้องในการแก้ไขปัญหาต่อไป

๔. ข้อร้องเรียนที่ส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน เช่น กรณีผู้ร้องเรียนทำหนังสือร้องเรียนความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ให้เจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกข้อความเพื่อเสนอผู้บริหารพิจารณาสั่งการ ไปที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการตรวจสอบและแจ้งผู้ร้องเรียนทราบต่อไป

๑๑. การติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน

ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรายงานผลการดำเนินการให้ทราบภายใน๓๐วันทำการเพื่อเจ้าหน้าที่จะได้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบต่อไป

๑๒. การรายงานผลการดำเนินการให้ผู้บริหารทราบ

๑. ให้รวบรวมและรายงานสรุปการจัดการข้อร้องเรียน ให้ผู้บริหารทราบทุกเดือน

๒. ให้รวบรวมรายงานสรุปข้อร้องเรียนหลังจากสิ้นปีงบประมาณ เพื่อนำมาวิเคราะห์ การจัดข้อร้องเรียนในภาพรวมของหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาองค์กร ต่อไป

๑๓. มาตรฐานงาน

- การดำเนินการแก้ไขข้อร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด
- กรณีได้รับเรื่องร้องเรียน ให้กลุ่มบริหารทั่วไปดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาส่งเรื่องให้ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน ให้แล้วเสร็จภายใน๓๐วันทำการ

เอกสารประกอบ

แบบฟอร์มหนังสือร้องทุกข์-ร้องเรียน

โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม

121 หมู่ 1 อ.เมือง จ.อุดรธานี 4100

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

โทรศัพท์.....อาชีพ.....ตำแหน่ง

เลขที่บัตรประชาชน.....ออกโดย.....

วันออกบัตร.....บัตรหมดอายุ.....

มีความประสงค์ขอร้องเรียน/แจ้งเบาะแสการต่อต้านการทุจริต เพื่อให้โรงเรียนอุดรธานีพิทยาคม

พิจารณาดำเนินการตรวจสอบหรือช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาในเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าขอรับรองร้องเรียนว่าคำแจ้งเบาะแสการต่อต้านการทุจริตตามข้างต้นเป็นจริง ทุกประการ
โดยข้าพเจ้าขอส่งเอกสารหลักฐานประกอบการร้องเรียน /(ร้องทุกข์ข้ามได้แก่)

.....

.....

.....

.....

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....ผู้ร้องทุกข์ / ร้องเรียน

(.....)

อนพิเศ
ที่
เกิด
มา
๑๘ ธันวาคม

เดิม

ดอนพิทุ

หน้า
ชกอนบก

กฎ ก.ค.ศ.

ว่าด้วยการร องทุกข และการพิจารณาร องทุกข

พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๔) และมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข
ราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ. โดยได้ รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ออกกฎ
ก.ค.ศ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข อ ๑ ในกฎ ก.ค.ศ. นี้ เว้นแต่ ข อความจะแสดงให้ เห็นเป็ นอย างอื่น

“อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา” หมายความว่า อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้งค ว

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการท ่องเที ยวและกีฬา ปลัดกระทรวง
วัฒนธรรม หรือปลัดกระทรวงอื่นที่มี ข ราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดตามที่กำหนดใน
พระราชกฤษฎีกา แต่ ไม่ รวมถึงปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข อ ๒ การร องทุกข คำสั่งให้ ออกจากราชการ ให้ ร องทุกข ต อ ก.ค.ศ. ภายในสามสิบวันนับ
แต่ วันใด รับแจ้ง คำสั่ง โดยให้ นำหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. ว่า ด วยการอุทธรณ
และ การพิจารณาอุทธรณ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

ข อ ๓ การร องทุกข และการพิจารณาร องทุกข ในกรณีที่มี ข ราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาเห็นว าดคนใด ใด รับความเป็ นธรรมหรือมีความคับข ອງใจเนื่องจากการกระทำของผู บังคับบัญชา
หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ เป็ นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดใน กฎ
ก.ค.ศ. นี้

ข อ ๔ เมื่อผู้ อยู่ โต บังคับบัญชาผู้มีกรณีร องทุกข ตามข อ ๓ และแสดงความประสงค์ ที่จะ
ปรึกษาหารือ รับฟังหรือสอบถามกับผู้ บังคับบัญชา ให้ ผู้ บังคับบัญชานั้นให้ โอกาสและรับฟังหรือ
สอบถามเกี่ยวกับป ญหาดังกล าวเพื่อทำความเข้าใจและแก ป ญหาที่เกิดขึ้นในชั้นต น

ถ ผู้ อยู่ โต บังคับบัญชาไม่ ประสงค์ จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ ใด รับคำชี้แจงหรือ
ใด รับคำชี้แจงไม่ เป นที่พอใจ หรือผู้ บังคับบัญชามีใด ดำเนินการใด ๆ หรือดำเนินการแล้วแต่ ไม่ เป นที่
พอใจ ก็ให้ ร องทุกข ตามข อ ๕

ข อ ๕ การร องทุกข ให้ ทำเป นหนังสือยื่นหรือส งต อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ
ก.ค.ศ. แล้วแต่ กรณีภายในสามสิบวันนับแต่ วันทราบเรื่องอันเป นเหตุแ่ งการร องทุกข และให้ ร
องทุกข ใด สำหรับตนเองเท่านั้น จะร องทุกข แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ ผู้ อื่นร องทุกข แทนไม่ ใด ะ

หนังสือร องทุกข ต องลงลายมือชื่อ ที่อยู่ และตำแหน่งของผู้ ร องทุกข และต องประกอบด
วย สารสำคัญที่แสดงข อเท็จจริงและเหตุผลให้ เห็นว าดนไม่ ใด รับความเป นธรรมหรือมีความคับข
องใจ เนื่องจากการกระทำของผู้ บังคับบัญชา หรือการแ่ งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย างใด
และความประสงค์ ของการร องทุกข

ถ ผู้ ร องทุกข ประสงค์ จะแ่ลงการณ ด วยวาจาในชั้นการพิจารณา ให้ แสดงความประสงค์
ไว้ใน หนังสือร องทุกข หรือจะทำเป นหนังสือต างหากก็ได้ โดยยื่นหรือส งตรงต อ อ.ก. ค.ศ. เขตพื้นที่
การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ก อนเริ่มพิจารณาเรื่องร องทุกข

ข อ ๖ การร องทุกข ต อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้ ทำหนังสือร องทุกข ถึงประธาน
อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พร อมกับสำเนารับรองถูกต องหนึ่งฉบับ ยื่นหรือส งที่สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา หรือส วนราชการที่ทำหน าที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. ที่ก.ค.ศ. ตั้ง

การร องทุกข ต อ ก.ค.ศ. ให้ ทำหนังสือร องทุกข ถึงประธาน ก.ค.ศ. หรือเลขาธิการ ก.ค.ศ. พร
อมกับสำเนารับรองถูกต องหนึ่งฉบับโดยยื่นหรือส งที่สำนักงาน ก.ค.ศ.

ผู้ ร องทุกข จะยื่นหรือส งหนังสือร องทุกข พร อมกับสำเนารับรองถูกต องหนึ่งฉบับ ผ านผู้
บังคับบัญชาหรือผ านผู้ บังคับบัญชาผู้ เป นเหตุแ่ งการร องทุกข ก็ได้ และให้ ผู้ บังคับบัญชานั้น
ดำเนินการตามข อ ๑๑

ในกรณีที่มิผู้ นำหนังสือร องทุกข มาขึ้นเอง ให้ ผู้ รับออกใบรับ พร อมทั้งประทับตรารับและ
ลงทะเบีย นไว้ เป นหลักฐานในวันที่รับตามระเบียบว าด วยงานสารบรรณ และให้ ถือวันที่รับหนังสือ
ตามหลักฐา นดังกล่าวเป นวันยื่นหนังสือร องทุกข

ในกรณีที่ส่งหนังสือ อนุญาต ทางไปรษณีย์ ให้ ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ ต
นทางออกใบรับฝาก เป นหลักฐานฝากส ่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ ต
นทางประทับตรารับที่ของหนังสือ เป นวันส ่ง หนังสือ อนุญาต

เมื่อใด ยื่นหรือส ่งหนังสือ อนุญาต ไว แล ว ผู้ ร อนุญาต จะยื่นหรือส ่งหนังสือ อนุญาต หรือ
เอกสารและหลักฐานเพิ่มเติมก อนที่อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ศ. เริ่มพิจารณาเรื่องร อนุญาต
ก็ได้ โดยยื่นหรือส ่งตรงด อ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ศ. แล วแต่ กรณี

ข อ ๗ การร อนุญาต สำหรับข าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาให้ ดำเนินการดังต อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุร อนุญาต เกิดจากนายกรัฐมนตรัฐมนตรี เลขาธิการ หรือคำสั่ง ของผู้
บังคับบัญชาซึ่งสั่งการตามมติของ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือกรณีเหตุร อนุญาต เกิดจาก
การถูกสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๐๑ ให้ ร อนุญาต ด อ ก.ศ. และให้ ก.ศ. เป นผู้ พิจารณา

(๒) ในกรณีที่เหตุร อนุญาต เกิดจากผู้ บังคับบัญชาตั้งแต่ ผู้ อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลงมา ให้ ร อนุญาต ด อ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และให้ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เป นผู้
พิจารณา

ข อ ๘ การร อนุญาต สำหรับข าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีใด สังกัดเขตพื้นที่
การศึกษาให้ ดำเนินการดังต อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุร อนุญาต เกิดจากนายกรัฐมนตรัฐมนตรี เจาสังกัด ปลัดกระทรวง
หรือคำสั่งของผู้ บังคับบัญชาซึ่งสั่งการตามมติของ อ.ก.ศ. ที่ก.ศ. ตั้ง หรือกรณีเหตุร อนุญาต
เกิดจากการถูกสั่งพักราชการตามมาตรา ๑๐๑ ให้ ร อนุญาต ด อ ก.ศ. และให้ ก.ศ. เป นผู้ พิจารณา

(๒) ในกรณีที่เหตุร อนุญาต เกิดจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ อธิบดีหรือตำแหน่ง
ที่เรียกชื่อย่ างอื่นที่มีฐานะเทียบเท ำ อธิการบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่อย่ างอื่นที่มีฐานะเทียบเท ำ ผู้
อำนวยการสำนัก ผู้ อำนวยการกอง ผู้ อำนวยการสถานศึกษาหรือตำแหน่งที่เรียกชื่อย่ างอื่นที่มีฐานะ
เทียบเท ำ ให้ ร อนุญาต ด อ อ.ก.ศ. ที่ก.ศ. ตั้ง และให้ อ.ก.ศ. ที่ก.ศ. ตั้ง เป นผู้ พิจารณา

ข อ ๙ ผู้ ร อนุญาต มีสิทธิคัดค านอนุกรรมการ หรือกรรมการผู้พิจารณาเรื่องร อนุญาต ถาผู้
นั้นมีเหตุอย างหนึ่งอย างใด ดังต อไปนี้

(๑) เป นผู้ บังคับบัญชาผู้ เป นเหตุแหว การร อนุญาต

(๒) มีส วนใด เสียในเรื่องที่ร อนุญาต

(๓) มีสาเหตุหรือเหตุเนื่องมาจาก

(๔) เป นคู่ สมรส บุพการีผู้ สืบสันดาน หรือพ่ น งบร วมบิดามารดาหรือร วมบิดาหรือมารดา กับผู้ บังคับบัญชาผู้ เป นเหตุแ งบการร งบทุกข

การค้ดค นอนุกรรมการหรือกรรมการผู้ พิจารณาเรื่องร งบทุกข นั้น ต งบแสดงข งบเท็จจริงที่เป น เหตุแ งบการค้ดค นไ ว ในหนังสือร งบทุกข หรือแ งบเพิ่มเติมเป นหนังสือก งบที่อ.ก.ศ. เขตพื้นที่ การศึกษา หรือ ก.ศ.ศ. แล วแต่ กรณีน้เริ่มพิจารณาเรื่องร งบทุกข

เมื่มีเหตุหรือมีการค้ดค นตามวรรคหนึ่ง อนุกรรมการหรือกรรมการผู้ นั้นจะขออนตัว ไ ม ร วมพิจารณาเรื่องร งบทุกข นั้นก็ได้ ี ๓ อนุกรรมการหรือกรรมการผู้ นั้นมิได้ ขออนตัว ไ อนุกรรมการหรือกรรมการที่เหลือยู นอกจากผู้ ถูกค้ดค นพิจารณา งบเท็จจริงที่เป นเหตุแ งบการ ค้ดค น หากเห็นว งบ งบเท็จจริงนั้นน งบเชื่อถืไ งบ งบอนุกรรมการหรือกรรมการผู้ นั้นทราบและมีไ ร วม พิจารณาเรื่องร งบทุกข นั้น เ นแต่ จะพิจารณาเห็นว งบการไ อนุกรรมการหรือกรรมการผู้ นั้นร วม พิจารณา เรื่องร งบทุกข ดังกล งบจะเป นประโยชน์ ยิ่งกว งบ เพราะจะท งบไ ได้ ความจริงและเป นธรรม จะไ อนุกรรมการหรือกรรมการผู้ นั้นร วมพิจารณาเรื่องร งบทุกข นั้นก็ได้

ข ๑๐ ในกรณีที่ผู้ ร งบทุกข ไ ม ประสงค์ จะไ งบมีการพิจารณาเรื่องร งบทุกข ต งบไป จะขออน เรื่องร งบทุกข ก งบที่อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ศ.ศ. พิจารณาเรื่องร งบทุกข เสร้จ้สิ้นสุดไ ได้ โดยท งบเป นหนังสือยื่นหรือส งบตรงต งบ อ.ก.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ศ.ศ. และเมื่ได้ งบอนเรื่อง ร งบทุกข แล ว การพิจารณาเรื่องร งบทุกข ไ งบ เป นอันระงับ

ข ๑๑ เมื่ได้ งบรับหนังสือร งบทุกข ตามข ๑ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ไ งบ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา หรือส งบราชการที่ท งบหน งบที่เลขานุการของ อ.ก.ศ. ที่ก.ศ. ตั้ง หรือสำนักงาน ก.ศ.ศ. แล วแต่ กรณีน้มีหนังสือแ งบพร งบมทั้งส งบสำเนาหนังสือร งบทุกข ไ งบ ผู้ บังคับบัญชาผู้ เป นเหตุ แ งบการร งบทุกข ทราบโดยเร็ว และไ งบ ผู้ บังคับบัญชาผู้ เป นเหตุแ งบการร งบทุกข นั้นส งบเอกสารหรือ หลักฐานที่เกี่ยวข้อง งบโดยไ งบ มีคำชี้แจงประกอบค งบ วย เพื่อประกอบการพิจารณาภายในเจ็ดวันทำการนับแต่ วันได้ งบรับหนังสือ

ในกรณีที่ผู้ บังคับบัญชาได้ งบรับหนังสือร งบทุกข ที่ไ งบ ยื่นหรือส งบตามข ๑ วรรคสาม ไ งบ ผู้ บังคับบัญชานั้นส งบหนังสือร งบทุกข พร งบมทั้งสำเนาต งบ ไปยังผู้ บังคับบัญชาผู้ เป นเหตุแ งบการ ร งบทุกข ภายในสามวันทำการนับแต่ วันที่ได้ งบรับหนังสือร งบทุกข

เมื่อผู้ บังคับบัญชาผู้ เป นเหตุแห่งการร องทุกข์ ได้ รับหนังสือ ร องทุกข์ แล ว หรือกรณีที่ผู้ ร องทุกข์ ได้ ยื่นหรือส งหนังสือ ร องทุกข์ ผ านผู้ บังคับบัญชาผู้ เป นเหตุแห่งการร องทุกข์ โดยตรงตามข อ ๖ วรรคสาม ให้ ผู้ บังคับบัญชาผู้ เป นเหตุแห่งการร องทุกข์ นั้นจัดส งหนังสือ ร องทุกข์ พร อมทั้งสำเนาและเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง อก โดยให้ มีคำชี้แจงประกอบค วย ไปยังประธาน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือหัวหน้า ส วนราชการที่ทำหน าทที่เลขานุการของ อ.ก.ค.ศ. ที่ก.ค.ศ. ตั้ง หรือประธาน ก.ค.ศ. แล วแต่ กรณีภายในเจ็ดวันทำการนับแต่ ได้ รับหนังสือ ร องทุกข์

ข อ ๑๒ การพิจารณาเรื่องร องทุกข์ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณา ถึงเหตุแห่งการไม่ ได้ รับความเป นธรรมหรือเหตุแห่งความคับข ใจเนื่องจากการกระทำของ ผู้ บังคับบัญชาหรือเหตุแห่งการแต่ งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และในกรณีจำเป นและสมควร อาจขอเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง อกเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน วยงานอื่นของรัฐ ห างหุ นส วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ ผู้ แทนหน วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน วยงานอื่นของรัฐ ห างหุ นส วน บริษัท หรือบุคคลใด ๆ มาให้ ถ อยคำหรือชี้แจง ข อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้ ร องทุกข์ ขอแถลงการณ ค วยวจา หาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นว ่า การแถลงการณ ค วยวจาไม่ จำเป นแก่ การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร องทุกข์ จะให้ จดแถลงการณ ค วยวจาก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ ผู้ ร องทุกข์ มาแถลงการณ ค วยวจาต อที่ประชุม ให้ แจ งให้ ผู้ บังคับบัญชาผู้ เป นเหตุแห่งการร องทุกข์ ทราบค วยว ่า ถ ่าประสงค์ จะแถลงแก ก็ให้ มาแถลง หรือมอบหมายเป นหนังสือให้ ข าราชการที่เกี่ยวข้อง อกเป นผู้ แทนมาแถลงต อที่ประชุมครั้งนั้นก็ได้ ึ่งทั้งนี้ให้ แจ งล วงหน าดตามควรแก่ กรณี และเพื่อประโยชน์ ในการแถลงแก ดังกล าว ให้ ผู้ บังคับบัญชาผู้ เป นเหตุแห่งการร องทุกข์ หรือผู้ แทน เข ่าฟ งคำแถลงการณ ค วยวจาของผู้ ร องทุกข์ ได้

ข อ ๑๓ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร องทุกข์ ให้ แล วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่ วันได้ รับหนังสือ ร องทุกข์ และเอกสารหรือหลักฐานตามข อ ๑๑

หรือข อ ๑๒ แล้วแต่กรณีแต่ ถ้า มีความจำเป็น อาจพิจารณาให้ แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวันและให้ บันทึกแสดงผลความจำเป็นที่ ขยายเวลาไว้ด้วย

ในกรณีที่ขยายเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว การพิจารณายังไม่ แล้วเสร็จ ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค. ศ. ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน แต่ ทั้งนี้ให้ พิจารณากำหนดมาตรการที่จะทำให้ การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็วและบันทึกไว้ เป็นหลักฐานในรายงานการประชุม

ข อ ๑๔ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ได้ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้ว

(๑) ถ้า เห็นว่า เหตุที่ทำให้ ไม่ ได้ รับความเป็นธรรม หรือเหตุแห่งความคับข้องใจ หรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น ผู้ บังคับบัญชาใด ไซ่ อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติ ออู ร องค์กร โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ให้ มีมติยกคำร้อง

(๒) ถ้า เห็นว่า เหตุที่ทำให้ ไม่ ได้ รับความเป็นธรรมหรือเหตุแห่งความคับข้องใจหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น ผู้ บังคับบัญชาใด ไซ่ อำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติ ออู ร องค์กร โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ มีมติเพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติหรือให้ ข อแนะนำตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ ผู้ บังคับบัญชาปฏิบัติให้ ถูกต้องตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

(๓) ถ้า เห็นสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้ มีความถูกต้อง องค์กรตามกฎหมายและมีความเป็นธรรม ให้ มีมติให้ ดำเนินการใด ตามควรแก่กรณี

(๔) ถ้า เห็นว่า การร องค์กร ไม่ เป นไปตามหลักเกณฑ์ ในข อ ๕ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ข อ ๑ หรือข อ ๑๔ ให้ มีมติไม่ รับคำร้อง

การพิจารณามีมติตามวรรคหนึ่ง ให้ บันทึกเหตุผลของการพิจารณาวินิจฉัยไว้ ในรายงานการประชุมด้วย

ข อ ๑๕ มติของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ตามข อ ๑๔ ให้ เป นที่สุด

ข อ ๑๖ เมื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา หรือ ก.ค.ศ. ได้ มีมติเป นประการใดแล้ว ให้ ผู้ มีอำนาจตามมาตรา ๕๑ สั่งหรือปฏิบัติให้ เป นไปตามมตินั้นในโอกาสแรกที่ทำให้ได้ ในกรณีที่มีเหตุผล

ความจำเป็น จะให้ มีการรับรองรายงานการประชุมเสียก่อนก็ได้ และเมื่อใด สั่งหรือปฏิบัติตามมติ ดังกล
าวแล้ว ให้ แจ้งให้ ผู้ ร้องทุกข์ ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข อ ๑๓ การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.ค.ศ. นี้สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้ นับวันถัดจากวันแรก แห
งเวลานั้นเป็น วันเริ่มต้นนับระยะเวลา ส วนเวลาสิ้นสุด ๓ วันสุดท้ายแห่ง ระยะเวลาตรงกับ
วันหยุดราชการ ให้ นับวันเริ่มเป ดทำการใหม่ เป็นวันสุดท้ายแห่ง ระยะเวลา

ให้ ไว้ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

สมชาย วงศ์สวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.ค.ศ.

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้ กฎ ก.ค.ศ. ฉบับนี้คือ โดยที่มาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ หลักเกณฑ์ และวิธีการในเรื่องที่ เกี่ยวกับการร
องทุกข และการพิจารณาร องทุกข กรณีที่ข ราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาถูกสั่งให้ ออก จาการาชการ
หรือเห็นว าดนไม่ ไค ได้รับความเป นธรรมหรือมีความคับข องใจ เนื่องจากการกระทำของ ผู
บังคับบัญชาหรือการแต งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ เป นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ค.ศ. จึงจำเป นค
องออกกฎ ก.ค.ศ. นี้